

CAP27-uudistus – maatalouspolitiikka Suomessa 2023-2027

Maa- ja metsätalousministeriö
Toukokuu 2023

maaseutu.fi

Euroopan unionin
rahoittama

Sisältö

- CAP-uudistuksen yleiset tavoitteet ja aikataulu
- Tukivälineiden perusrakenne ja kokonaisrahoitus
- Keskeiset uudistuvat elementit ja uudet painotukset

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ja sen tavoitteiden kehitys

Ruokaturva

Kilpailukyky

Kestävyys

Ympäristö

Alkuvuodet (1960-luku)	Hankalammat ajat (1970-80-luvut)	Vuoden 1992 McSharry-uudistus	Agenda 2000	CAP-uudistus 2003, terveystarkastus 2008	CAP-uudistus 2013 →	CAP-uudistus 2020 →
<ul style="list-style-type: none"> Hintatuki Tuottavuuden parantaminen Markkinoiden tasapainotus 	<ul style="list-style-type: none"> Ylituotanto Varainkäytön raju kasvu Kansainvälistä kitkaa Tuotantorajoitteet käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotehintojen leikkaukset ja niiden korvaaminen Ylijäämien pienentäminen Budjettien tasapainotus 	<ul style="list-style-type: none"> Uudistusprosessin syventäminen Maaseudun kehittäminen vahvemmin esiin 	<ul style="list-style-type: none"> Markkina-suuntautuminen Tuen irrottaminen tuotannosta Täydentävät ehdot Kuluttajien huolet, ympäristöasiat EU:n laajentuminen Tuotantokiintiöistä luopuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Viherryttäminen Toimenpiteiden kohdentaminen Tuen uudelleen jakaminen Tuotantorajoitteiden poistaminen Ruokaketju, tutkimus & innovaatiot 	<ul style="list-style-type: none"> Laajempi kokonaistarkastelu, tulostavoitteet Jäsenmaiden omat lähtökohdat ja tarpeet pohjana Ruokaturva ja ruokaturvallisuus Ilmasto- ja ympäristötoimien yhä vahvempi painotus

CAP:lle asetetut EU-tason tavoitteet

Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa

Tuetaan ympäristön hoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
5. Edistetään ympäristön ympäristötehokasta hoitoa ja suojelua
6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä

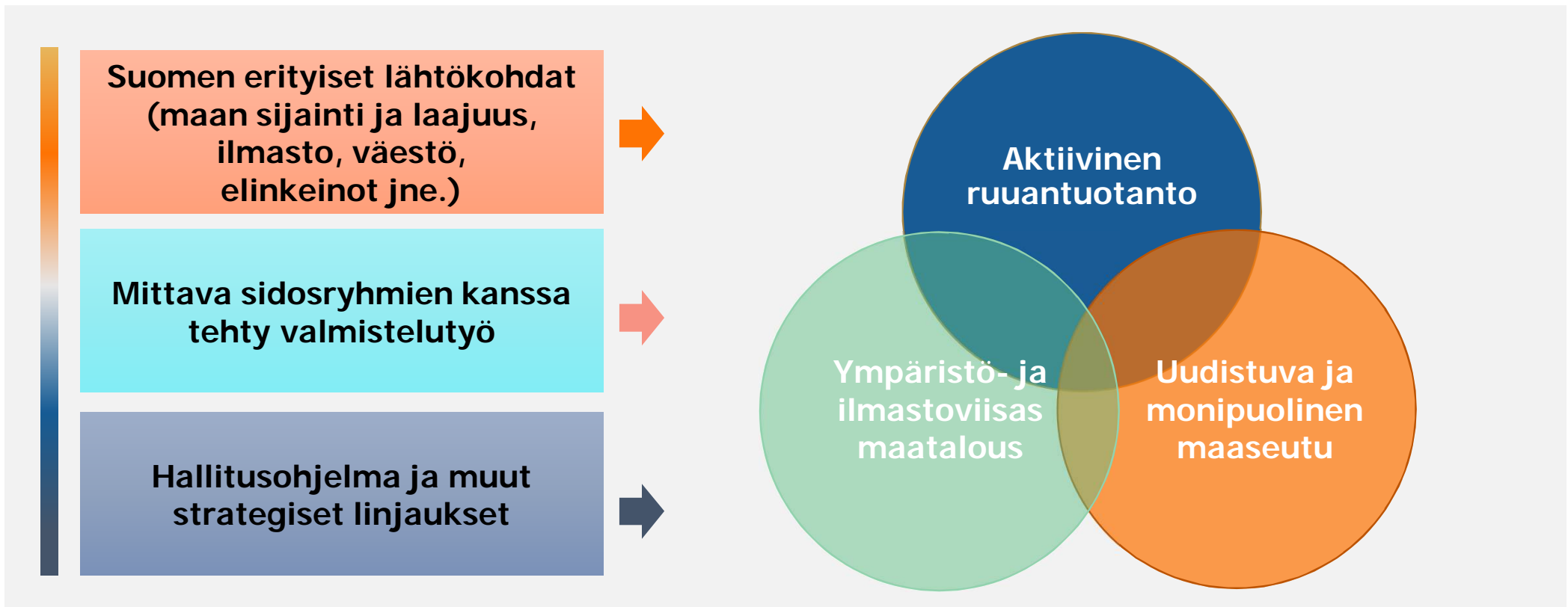
Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta

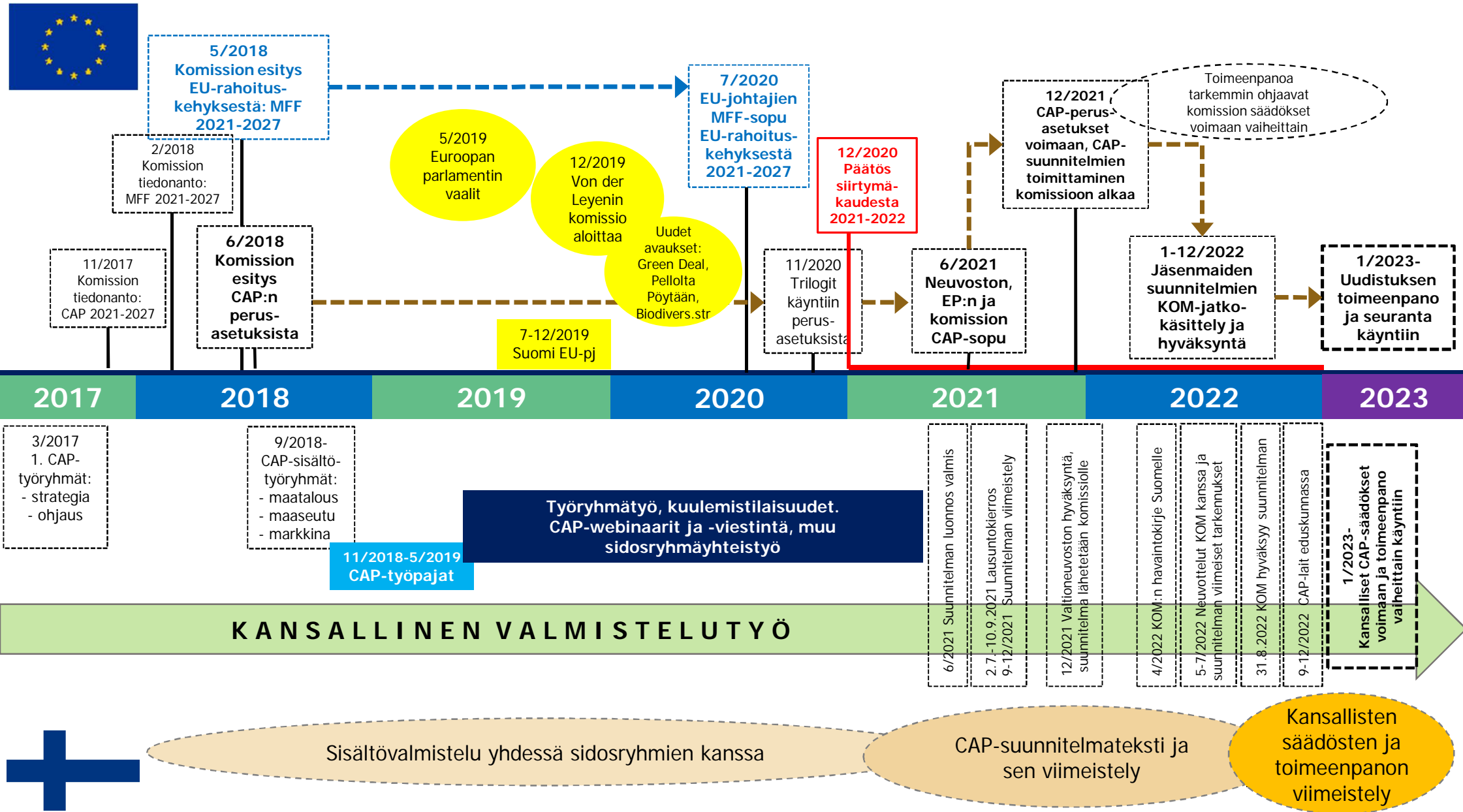

7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävä ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia ja torjutaan mikrobilääkeresistenssiä

Läpileikkaava tavoite:
Edistetään osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

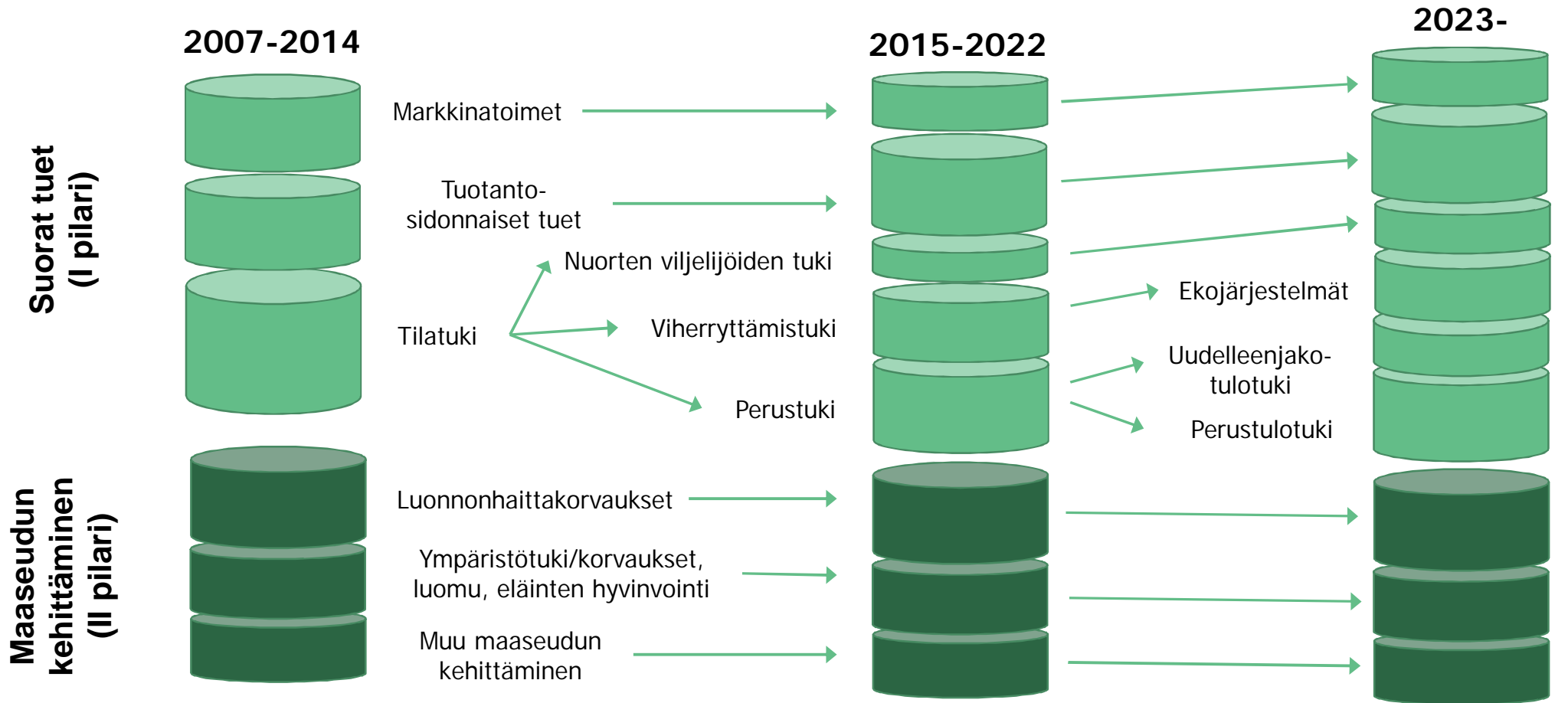

CAP-suunnitelma 2023-2027

- Suomen CAP-suunnitelma hyväksytty 31.8.2022
- Maatalouden suorat tuet, osittain maatalouden markkinatuet sekä maaseuturahaston toimenpiteet sekä manner-Suomen että Ahvenanmaan osalta
- Toimeenpanomalli
 - Strateginen lähestymistapa: tarpeet → toimenpiteet → tavoitteet → toteutumisen seuranta → tulokset ja niiden osoittaminen
- Pohjana:
 - EU-tason tavoitteet, strategiat ja suunnitelmat
 - Mm. vihreän kehityksen ohjelma, pellolta pöytään –strategia, biodiversiteettistrategia
 - Kansalliset tavoitteet, strategiat ja suunnitelmat

EU-tukivälineiden perusrakenne

Paljon tuttua ja vakaata – jotain uutta

- Tukioikeudet lakkautetaan 2023, perustulotuki maksetaan kaikille tukikelpoisille hehtaareille
- Lohkojen korvauskelpoisuus edelleen ehtona ympäristö- ja luonnonhaittakorvauksille – ei makseta raivioille
- Uusi uudelleenjakotulotuki kaikkien tilojen ensimmäisille 50 hehtaarille, rahoitus tuotannosta irrotetusta perustulotuesta
- Luonnonhaittakorvauksessa ”perusosat” ennallaan, mutta kotieläinkorotus poistuu → muita kotieläintalouden tukivälineitä vahvistetaan
- Toimeenpanoprosessit muuttuvat ja mm. tukihakemuksen muuttaminen on aiempaa joustavampaa → maksuaikataulut muuttuvat aiemmasta

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen kokonaisrahoitus* eri kausina

Milj. euroa vuodessa <u>keskimäärin</u>	Rahoituskausi 2014-2020, milj. €/vuosi	Kausi 2023-2027, milj. €/vuosi	Muutos
Suorat tuet:	523	523	
- tuotantosidonnaiset tuet	103	102	-1 %
- ekojärjestelmät	-	86	-
- nuoret viljelijät	10	13	+31 %
- muut kohteet (tuotannosta irrotettuja)	410	321	-22 %
Kansalliset tuet: (eivät sisälly CAP-suunnitelmaan)	349	350	
Maaseudun kehittämisrahoitus:	1 139	1 173	
Pinta-ala- ja eläintuet	884	853	
- luonnonhaittakorvaukset	528	500	-5 %
- ympäristökorvaukset (sis. ei-tuot. investoinnit)	250	203	-19 %
- luonnonmukainen tuotanto	50	76	+52 %
- eläinten hyvinvointikorvaukset	55	74	+35 %
Maatalouden rakennetuet	110	136	+24 %
Muu maaseudun kehittäminen	146	183	+25 %
RAHOITUS YHTEENSÄ	2 011	2 045	

* Ei sisällä siirtymäkauden 2021-2022 rahoitusta,
eikä vuosina 2014-2020 maksettuja poikkeuksellisia kriisitukia

Aktiivisen maatalouden edistäminen – viljelijän ja pellonkäytön uudenlainen tarkastelu

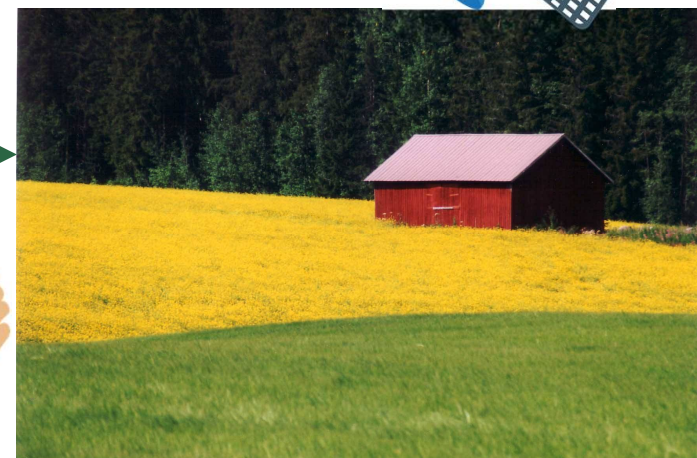
Tuensaajaa koskevat kansalliset kriteerit

- Y-tunnus, YTJ-rekisteröinti
 - päätoimialana maatalous
 - ALV-velvollinen alkutuottaja
- Tai muu luotettava selvitys maataloustoiminnasta

Aktiivista pellonkäyttöä ohjaavat kriteerit ja niiden seuranta

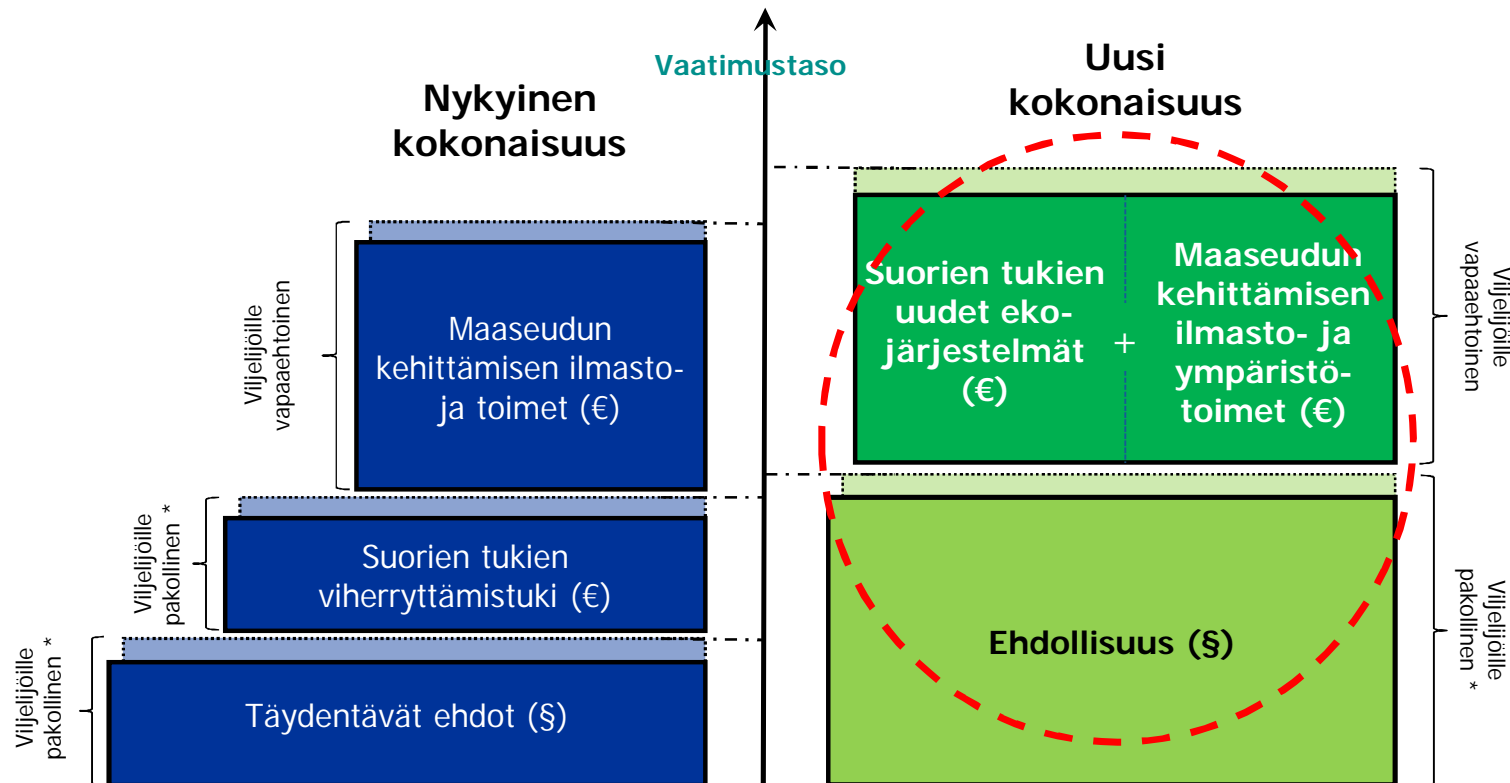
- lähtökohtana hyvän maatalouden vaatimukset, seuranta 100 % lohkoista automatisoidusti [satelliittiseurannalla*](#), lisätiedot tarvittaessa sähköisesti aina kun mahdollista
- tavoitteena nykyistä tehokkaampi tukiehtojen ohjausvaikutus myös tiedottamisen eri keinoin + vuorovaikutteisuus ja lisähyödyt viljelijälle digitaalisten palvelujen kehittyessä ajan mittaan

* "monitorointi"

Ilmasto- ja ympäristökokonaisuus CAP:ssa

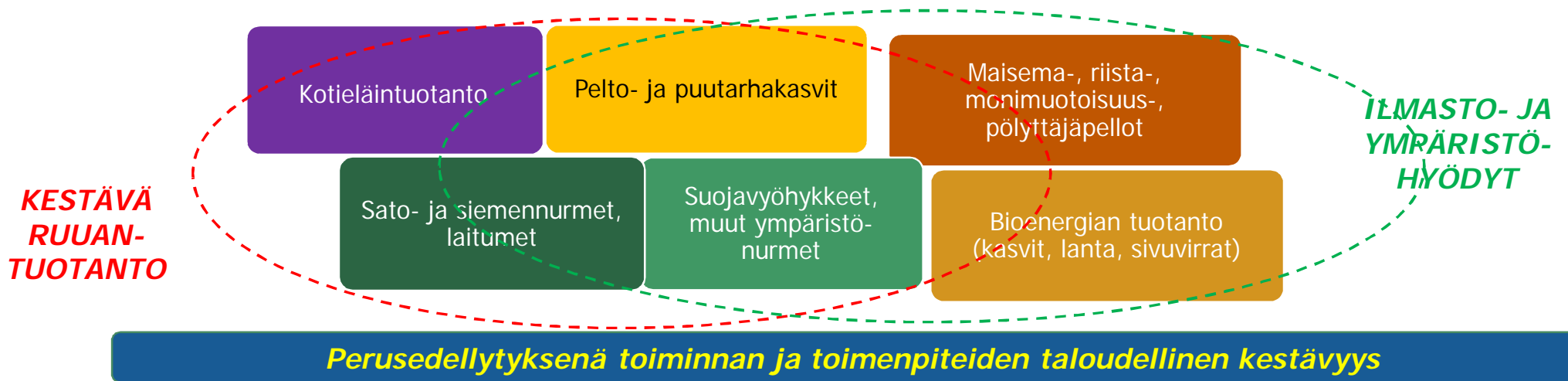
Neuvontapalvelut ↔ Osaamisen siirto ↔ Innovaatiot ↔ Yhteistyö

* viljelijöille pakollisia täyden tuen saamiseksi

Keskeiset painotukset vuosille 2023-2027 - yhteenveto CAP-uudistuksesta

- Suomen CAP-suunnitelman **painopiste on vahvasti kotimaisen kestäväen ruoantuotannon varmistamisessa**
 - Aktiivisen ja kehittyvän tuotannon rahoitus ja tukiehdot korostuvat
- **Ilmasto- ja ympäristötoimet tärkeänä osana** EU-tason ja kansallisten reunaehtojen mukaisesti
 - Tavoitteellisuus vahvistuu perusvaatimuksissa (ehdollisuus) ja lisäksi rahoitus kasvaa kohdennetuissa ilmasto- ja ympäristötoimenpiteissä (ekojärjestelmät + ympäristökorvaukset)
- Kokonaisuus on olennainen osa Suomen **ruokaturvan ja huoltovarmuuden varmistamista** myös muuttuvissa markkina- ja tuotanto-oloissa

Lisätietoa:
www.maaseutu.fi

